

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Komisja Polityki Społecznej i Rodziny
PSR-020-3-2010

Druk nr 3086
Warszawa, 8 kwietnia 2010 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja Polityki Społecznej i Rodziny wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Tadeusz Tomaszewski.

Łączę wyrazy szacunku

Przewodniczący Komisji
(-) Sławomir Piechota

Ustawa
z dnia.....2010
o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych
ustaw¹

Art. 1

W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.²) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Centrum, na zasadach określonych w ustawie może być tworzone przez:

1) jednostkę samorządu terytorialnego w formie:

a) jednostki budżetowej,

b) samorządowego zakładu budżetowego,

2) organizację pozarządową,

zwane dalej „instytucjami tworzącymi”;

2) w art. 5 ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przedstawiać corocznie, nie później niż do dnia 31 marca, wojewodzie oraz jednostkom i podmiotom przyznającym dotacje Centrum a także instytucji tworzącej sprawozdanie zawierające rozliczenie dotacji za rok poprzedni, efekty reintegracji zawodowej i społecznej, a także preliminarz wydatków i przychodów na rok bieżący związanych z wykonywaniem usług, o których mowa w art. 3 ust.1”.

3) w art. 7 w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w przypadku Centrum tworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego – na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych;”;

b) w pkt 2 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) innych dochodów własnych jednostki samorządu terytorialnego niż określone w lit. c.”;

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 69, poz. 624, Nr 99, poz. 1001, z 2005 r. Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, z 2007 r. Nr 115, poz. 793, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800, Nr 157, poz. 1241.

4) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Działalność wytwórcza, handlowa i usługowa, o której mowa w ust. 1 nie jest działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm³.) i może być prowadzona jako statutowa działalność odpłatna pożytku publicznego w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

5) w art. 10:

a) ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dotacji pochodzącej z dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym przeznaczonych na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, z zastrzeżeniem ust. 1a;”

b) po ust. 1 dodaje się ust.1a w brzmieniu

„1a. Przepis ust. 1 pkt 1 nie dotyczy Centrum działającego w formie jednostki budżetowej”

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kwota dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy instytucją tworzącą jest jednostka samorządu terytorialnego, jest ustalana jako iloczyn kosztów realizacji reintegracji zawodowej i społecznej w przeliczeniu na jednego uczestnika oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum, pomniejszonej o przychód uzyskany z działalności, o której mowa w art. 9, i określana corocznie przez organ właściwy jednostki samorządu terytorialnego”.

Art. 2

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ([Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240](#) oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146) w art. 14 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) pomocy społecznej, reintegracji zawodowej i społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych;”.

Art. 3

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych ([Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241](#) oraz Nr 219, poz. 1706), wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się art. 97.

2) dodaje się art. 97a w brzmieniu:

„Art. 97a. 1. Gmina lub powiat, który uzyskał status zakładu aktywności zawodowej dla wyodrębnionej jednostki organizacyjnej, może w terminie do dnia 31 grudnia 2010 r.:

³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2007 r., Nr 180, poz. 1280, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 116, poz. 732, Nr 123, poz. 803, Nr 141, poz. 888, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 168, poz. 1323.

- 1) przekształcić ten zakład w samorządowy zakład budżetowy;
- 2) przekazać prowadzenie zakładu aktywności zawodowej organizacji pozarządowej, której statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.
2. W przypadku przekształcenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, składniki majątkowe, należności i zobowiązania zakładu aktywności zawodowej, przejmuje nowoutworzony samorządowy zakład budżetowy.
3. W przypadku przekazania zakładu aktywności zawodowej podmiotowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, mienie, należności i zobowiązania zakładu aktywności zawodowej oraz należności i zobowiązania organizatora zakładu aktywności zawodowej związane z utworzeniem i prowadzeniem tego zakładu przejmuje nowy organizator zakładu aktywności zawodowej.
4. W terminie 14 dni od dnia utworzenia samorządowego zakładu budżetowego lub przekazania zakładu aktywności zawodowej podmiotowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, gmina, powiat lub podmiot przejmujący zakład aktywności zawodowej występuje do wojewody o wydanie decyzji o przyznaniu temu zakładowi statusu zakładu aktywności zawodowej z dniem przekształcenia lub przekazania.
5. W przypadku nieprzekształcenia zakładu aktywności zawodowej w samorządowy zakład budżetowy lub nieprzekazania prowadzenia zakładu aktywności zawodowej, w terminie do dnia 31 grudnia 2010 roku, lub niezyskania statusu zakładu aktywności zawodowej przez podmiot, który przekształcił lub przejął zakład aktywności zawodowej, kwota stanowiąca wartość mienia zakładu aktywności zawodowej sfinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w części, która nie została pokryta odpisami amortyzacyjnymi oraz niewykorzystane środki Funduszu, środki przekazane na tworzenie lub działanie zakładu aktywności zawodowej i środki znajdujące się na rachunku zakładowego funduszu aktywności podlegają przekazaniu na rachunek tego Funduszu w terminie do dnia 30 września 2011 r.
6. W przypadku określonym w ust. 1 pkt 2, nowy organizator zakładu aktywności zawodowej przejmuje prawa i obowiązki dotychczasowego organizatora wynikające z umowy dotyczącej dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów utworzenia i działania przejmowanego zakładu aktywności zawodowej, z dniem przejęcia.

Art. 4

1. Gmina, która uzyskała status Centrum Integracji Społecznej dla wyodrębnionej jednostki organizacyjnej będącej gospodarstwem pomocniczym, może terminie do dnia 31 grudnia 2010 r.:

- 1) w przekształcić Centrum w formy, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy o której mowa w art. 1 ustawy;

2) przekazać prowadzenie Centrum Integracji Społecznej podmiotom o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy o której mowa w art.1 ustawy.

2. Podmiot przekształcony lub przejmujący prowadzenie Centrum Integracji Społecznej przejmuje prawa i obowiązki dotychczasowego Centrum.

3. W przypadku przekształcenia lub przejęcia, o których mowa w ust. 1 i 2 instytucja tworząca uzyskuje Status Centrum, na czas określony w poprzedniej decyzji, po przedstawieniu informacji, o której mowa w art. 5 ust. 4 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1.

Art. 5

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania ustawy,

W ramach realizacji ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, od 2004 r., powstało 59 Centrów Integracji Społecznej (dalej: skrót CIS), z czego 20 funkcjonuje w formie gospodarstw pomocniczych (dane według sprawozdań wojewodów na koniec 2008 roku). Centra prowadzą kompleksową działalność w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej osiągając istotne efekty w przywracaniu na rynek pracy osób uznanych za trwale wykluczone społecznie.

W 2008 r. w skali kraju przeciętna liczba uczestników przypadająca na centrum wyniosła 85 osób. W niektórych centrach liczba chętnych do uczestnictwa w zajęciach przekracza możliwości finansowo-organizacyjne jednostki. Wówczas przeprowadzana jest rekrutacja wśród kandydatów, typowanych przez ośrodki pomocy społecznej (np. CIS Chełm dysponuje możliwościami dla 60 osób, a kandydatów jest ponad 120). Liczba osób kończąca pozytywnie zajęcia reintegracji społecznej i zawodowej w 2008 r. wyniosła ponad 60 % liczby uczestników. Podstawową kategorią osób będących usługobiorcami są osoby długotrwale bezrobotne, niejednokrotnie z innymi jeszcze dysfunkcjami społecznymi (45 % w grupie kończących zajęcia). Z kolei, przeciętny wskaźnik ponownego zatrudnienia na otwartym rynku pracy wśród osób pozytywnie kończących zajęcia wynosi 70%.

Centra to trwałe łączenie instytucji pomocy społecznej a służbami zatrudnienia. Według raportów OECD centra integracji społecznej stały się w okresie 2004-2009 ważnym ogniwem w sieci podmiotów ekonomii społecznej, poszerzając ofertę usług pomocowych dla osób zaliczanych do kategorii zagrożonych wykluczeniem społecznym. Niektóre z nich zostały wyróżnione niejednokrotnie przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w ramach promocji dobrych praktyk EFS lub przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach dobrych praktyk aktywnych form pomocy

W wyniku przyjęcia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, likwidującej formę „gospodarstwa pomocniczego” powstał problem dla funkcjonujących samorządowych CIS, polegający na braku propozycji analogicznej formy organizacyjno-prawnej, pozwalającej na wygospodarowywanie własnych środków finansowych z przeznaczeniem na pokrycie kosztów działalności, równocześnie gwarantującej ciągłość realizacji projektów współfinansowanych ze środków EFS oraz uznającej dotychczasowy dorobek likwidowanej jednostki (chodzi o ewentualne uznanie osiągnięć przy przejściu zadań CIS przez inną instytucję, np. organizację pozarządową).

Ustawodawca nie przewidział sposobu przekształcenia i dalszych losów samorządowych Centrów Integracji Społecznej. Może to doprowadzić do likwidacji tych ważnych placówek w „architekturze” usług socjalnych. Sytuacja ta była przedmiotem zainteresowania resortu pracy i polityki społecznej. Zdaniem Pani Minister Jolanty Fedak przedstawionym w odpowiedzi na Interpelację nr 7656 *„Centra integracji społecznej pełnią ważne społecznie funkcje, w związku z tym ich likwidacja byłaby niecelowa. W tej sytuacji konieczne jest określenie przyszłego kształtu centrów. Gminy powinny mieć możliwość wyboru przyszłej formy organizacyjnej centrów, jednak w chwili obecnej ten wybór jest bardzo ograniczony. Jedyłą możliwością wydaje się przekazanie centrów do prowadzenia organizacjom pozarządowym. Nie w każdej gminie jednak istnieją organizacje zdolne do prowadzenia tego typu działalności, w związku z tym wskazane byłoby umożliwienie dalszego funkcjonowania gospodarstw pomocniczych w ograniczonym zakresie (poprzez wprowadzenie do ustawy o finansach publicznych zapisu o funkcjonowaniu samorządowych gospodarstw pomocniczych*

w przypadkach określonych w odrębnych ustawach lub w przypadkach realizacji celu integracji zawodowej i społecznej)”.

Również w przypadku takich podmiotów jak Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ) według danych z marca 2009 r., na 53 funkcjonujące zakłady ponad jedna trzecia utworzona była przez jednostki samorządu terytorialnego (11 powiat, 8 gminy). W informacjach uzyskanych od realizatorów zadań pojawiły się istotne wątpliwości co do obligatoryjnego przekazywania Zakładów Aktywności Zawodowej organizacjom pozarządowym. W wielu przypadkach inicjatywa przekazania Zakładu Aktywności Zawodowej przez samorząd do III sektora była niemożliwa do wykonania z uwagi na brak takich organizacji na lokalnym rynku. W takich sytuacjach decyzja ustawodawcy może również przyczynić się do likwidacji Zakładów.

2. Proponowane rozwiązania

Projektowana ustawa wprowadza rozwiązania prawne umożliwiające samorządowi terytorialnemu dokonywanie przekształceń działających CIS-ów oraz ZAZ-ów z formy „gospodarstwa pomocniczego” w autonomicznie wybrane warianty organizacyjne:

- samorządowego zakładu budżetowego, lub
- jednostki budżetowej.

Dotychczasowa praktyka wskazuje, że samorząd terytorialny widzi również potrzebę stworzenia możliwości organizowania CIS przez powiat lub województwo, bowiem nie zawsze samorządy gmin, zwłaszcza na obszarach wiejskich są w stanie we własnym zakresie podjąć się takiego przedsięwzięcia. Inicjatywa powiatu z kolei mogłaby skłaniać samorządy gmin do ewentualnej partycypacji w kosztach działalności oraz rozszerzania współpracy w obszarze wspólnego przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W obu przypadkach proponuje się również pozostawienie możliwości przekazania zadań CIS i ZAZ organizacjom pozarządowym.

Istotnym elementem zapewniającym ciągłość świadczenia usług reintegracji społeczno-zawodowej, w tym również w zakresie realizacji projektów EFS jest prawne zagwarantowanie przejęcia praw i obowiązków oraz statusu jednostki. Jest to o tyle ważne, iż podmioty te posiadają istotne sukcesy również w realizacji zadań publicznych. Natomiast pozostanie przy dotychczasowych propozycjach mogłoby spowodować powstanie nowych podmiotów „bez historii” i wymaganego często przy realizacji zadań – doświadczenia, które jest wymogiem w ubieganiu się o realizację zadania publicznego.

3. Skutki społeczne, gospodarcze i finansowe

Projekt przyczyni się do utrzymania 20 Centrów Integracji Społecznej, oraz 27 Zakładów Aktywności Zawodowej pozwalając tym samym na dalszą realizację programów reintegracji zawodowej i społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych mających istotne znaczenie w ramach realizacji polityki aktywnej integracji.

Projekt gwarantuje samorządowi terytorialnemu autonomię w wyborze form prawno-organizacyjnych dla rozwiązywania problemów społecznych w skali lokalnej oraz prowadzenia aktywnej polityki społecznej. Ponadto, stwarza możliwości dla samorządu powiatu lub województwa w integrowaniu gmin w działaniach na rzecz pokonywania barier wykluczenia społecznego.

Doprowadzenie do likwidacji tych instytucji załame prowadzone działania w zakresie integracji w wielu miejscowościach, stawiając również pod znakiem zapytania realizowane dotychczas przez te jednostki projekty w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projektowane rozwiązania nie zmieniają zasad określonych w nowych regulacjach o finansach publicznych pozwalając jedynie samorządom terytorialnym na znacznie większe możliwości przekształcania dotychczas istniejących jednostek. Ustawodawca bowiem w przypadku CIS nie wskazał preferowanych możliwości, zaś w przypadku ZAZ wskazał jedynie działania „wyprowadzające” prowadzenie zakładów poza obszar samorządowy.

Proponowane działania nie powodują dodatkowych skutków budżetowych, a wręcz powodują oszczędności wynikające z zaoszczędzenia ewentualnych kosztów likwidacji tych jednostek.

Projekt zgodny jest z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 26 kwietnia 2010 r.

BAS-WAPEiM-613/10

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Tadeusz Tomaszewski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47 ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143, ze zmianami: dalej: u.z.s.). Proponowane zmiany dotyczą m.in.: kręgu podmiotów, które mogą tworzyć centra integracji społecznej (rozszerzenie o powiaty i samorządy województw), katalogu form organizacyjno-prawnych ich funkcjonowania (dodanie jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego) oraz zasad prowadzenia przez nie działalności wytwórczej, handlowej i usługowej (wskazanie, że działalność centrów nie jest działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i może być prowadzona jako statutowa działalność odpłatna pożytku publicznego w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

Ponadto projekt wprowadza zmiany w ustawach: z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zmianami) i z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, ze zmianami; dalej: p.w.u.f.p.). Zmiany polegają na rozszerzeniu katalogu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, które mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe (dodanie do katalogu zadań kategorii: „pomoc społeczna, reintegracja zawodowa i społeczna oraz rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych)

oraz na określeniu zasad przekształcenia centrum integracji społecznej i zakładu aktywności zawodowej lub przekazania ich prowadzenia organizacji pozarządowej, w tym przejęcia ich składników majątkowych przez nowoutworzony podmiot lub organizację pozarządową.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy wskazać:

- artykuły 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TfUE),

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu WE ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 9.8.2008, str. 3; dalej: rozporządzenie 800/2008).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Oceniając projekt pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej należy odnieść się do kwestii dotyczących wsparcia, jakie udzielane jest centrom integracji społecznej i zakładom aktywności zawodowej na gruncie ustaw, do których zmiany zmierza projekt, oraz ustalić, czy projekt stanowi plan zmiany pomocy przyznawanej przez państwo, o której mowa w art. 108 ust. 3 w związku z art. 107 ust. 1 TfUE.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest – z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach - niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. W myśl art. 108 ust. 3 zdanie pierwsze TfUE, Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swoich uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy.

Biorąc pod uwagę te przepisy należy wskazać, że, po pierwsze, projekt rozszerza krąg podmiotów, które mogą udzielać wsparcia finansowego centrom integracji społecznej, włączając weń samorządy powiatowe i samorządy województw (w szczególności art. 1 pkt 1 projektu dotyczący art. 3 ust. 2 u.z.s., art. 1 pkt 3 lit. b projektu dotyczący art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. d u.z.s. oraz art. 1 pkt 5 lit. a projektu dotyczący art. 10 ust. 1 pkt 1 u.z.s.). Warto zwłaszcza wskazać, że,

zgodnie ze zmienianą ustawą, centra integracji społecznej, które są tworzone przez organizacje pozarządowe, mogą otrzymywać dotacje publiczne na ich utworzenie (art. 7 ust. 1 u.z.s.) i działalność (art. 10 ust. 1 pkt 1 u.z.s.). Ponadto, centra te mogą – z określonymi wyłączeniami przedmiotowymi i w ramach reintegracji zawodowej - prowadzić działalność wytwórczą, handlową lub usługową oraz działalność wytwórczą w rolnictwie (art. 9 ust. 1 u.z.s.).

Po drugie, projekt przewiduje dodatkowe instrumenty wsparcia, które związane są z przekształceniami formy organizacyjno-prawnej funkcjonowania zarówno centrów integracji społecznej, jak i zakładów aktywności zawodowej, które tworzone są na podstawie art. 29 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zmianami; dalej: u.r.z.) (art. 3 pkt 2 projektu dodający nowy art. 97a p.w.u.f.p. oraz art. 4 projektu). W szczególności gmina, która uzyskała status centrum integracji społecznej dla wyodrębnionej jednostki organizacyjnej będącej gospodarstwem pomocniczym, może – w określonym terminie – przekazać jego prowadzenie organizacji pozarządowej wraz z jego prawami i obowiązkami (art. 4 ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 2 projektu). Podobnie, gmina lub powiat, które uzyskały status zakładu aktywności zawodowej dla wyodrębnionej jednostki organizacyjnej, mogą - w określonym terminie – przekazać prowadzenie tego zakładu organizacji pozarządowej wraz z jego mieniem, należnościami i zobowiązaniami (projektowany art. 97a ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 3 up.w.u.f.p.). Warto zauważyć, że zakłady aktywności zawodowej mogą również – podobnie do centrów integracji społecznej – prowadzić – z określonymi wyłączeniami przedmiotowymi – działalność wytwórczą (art. 29 ust. 3 pkt 1 u.r.z. *a contrario*).

Wobec powyższych ustaleń należy wskazać, że użyte w art. 107 ust. 1 TfUE pojęcie „przedsiębiorstwo” jest rozumiane w unijnym prawie konkurencji szeroko. Za przedsiębiorstwo uznawana jest każda jednostka zaangażowana w działalność gospodarczą, niezależnie od jej formy organizacyjnej i prawnej oraz źródeł finansowania.¹ Oznacza to, że według prawa UE przedsiębiorstwem są także jednostki nieposiadające osobowości prawnej. Działalność gospodarcza oznacza ponadto każdą działalność polegającą na oferowaniu na rynku towarów lub usług.² W tym świetle należy uznać zarówno centra integracji społecznej, jak i zakłady aktywności zawodowej za przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TfUE, bez względu na to, w jaki sposób podmioty te oraz prowadzona przez nie działalność są kwalifikowane na gruncie prawa krajowego.³ Kwalifikacja

¹ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 23 kwietnia 1991 r. w sprawie C-41/90 Höfner i Elser przeciwko Macroton GmbH, ECR 1991, str. I-1979.

² Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie C-35/96 Komisja WE przeciwko Republice Włoskiej, ECR 1998, str. I-3851.

³ Tak też w opinii Nr 44.2009/P/MP do projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw, wyrażonej w dniu 4 grudnia 2009 r. przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

dokonana w zmienianym przez projekt art. 9 ust. 2 u.z.s., w myśl której działalność centrów integracji zawodowej nie jest działalnością gospodarczą, nie ma zatem relewantna z punktu widzenia prawa UE. Konsekwencją uznania, że projekt dotyczy przedsiębiorstw w rozumieniu art. 107 ust. 1 TfUE, jest konieczność ustalenia, czy projekt zmierza do zmiany reguł dotyczących przyznawania przedsiębiorstwom pomocy publicznej, a zatem, czy wsparcie, którego dotyczy projekt, jest pomocą przyznawaną przez państwo w rozumieniu art. 107 ust. 1 TfUE.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE pomoc publiczną stanowi wsparcie dla przedsiębiorstwa, o ile spełnia następujące przesłanki: (1) wsparcie jest udzielane przez państwo lub ze środków państwowych, (2) przedsiębiorstwo uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku, (3) wsparcie ma charakter selektywny, (4) wsparcie grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Nie budzi wątpliwości, że przepisy ocenianego projektu dotyczą wsparcia, które spełnia trzy pierwsze wyżej wymienione przesłanki uznania go za pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TfUE. Wątpliwości mogą dotyczyć przesłanki czwartej, zgodnie z którą za pomoc publiczną mogą zostać uznane środki, które zakłócają lub grożą zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom i mają wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi. W projekcie – oraz w ustawach, do których projekt się odnosi - brak jest jednak gwarancji, które wykluczałyby możliwość zakłócenia konkurencji i wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Warto zauważyć, że zgodnie z orzecznictwem TS, za zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową może być uznane samo wzmocnienie pozycji rynkowej wspomaganego przedsiębiorstwa (wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 17 września 1980 r. w sprawie C-730/79 Philip Morris-Holland BV przeciwko Komisji, pkt 11). Pod uwagę brane jest przy tym każde wsparcie, niezależnie od jego wysokości (wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 marca 1990 r. w sprawie C-142/87 Belgia przeciwko Komisji, pkt 43). Wsparcie przewidziane w projekcie ustawy niewątpliwie wzmacnia pozycję rynkową dofinansowywanych podmiotów. Tym samym różnicuje ich pozycję na rynku w stosunku do zagranicznych podmiotów wykonujących podobną działalność i – mimo wątpliwości dotyczących takiej kwalifikacji – nie można wykluczyć, że zostanie ono uznane przez Komisję Europejską za pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TfUE.

Ustalając, że wsparcie, o którym mowa w projekcie może zostać uznane za pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TfUE, należy wskazać, że zawarty w tym przepisie zakaz udzielania przez państwo pomocy przedsiębiorstwom nie ma charakteru bezwzględnego. W szczególności art. 107 ust. 3 TfUE przewiduje możliwość uznania przez Komisję Europejską pomocy za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Wsparcie, którego dotyczy projekt,

mogłoby zostać w szczególności uznane za wsparcie, o którym mowa w art. 107 ust. 2 lit. c TfUE. Przepis ten stanowi, że za zgodną ze wspólnym rynkiem może być uznana pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Aktem prawnym, w którym wskazane zostały kategorie pomocy publicznej, które uznawane są przez Komisję za zgodną ze wspólnym rynkiem na gruncie art. 107 ust. 3 TfUE jest rozporządzenie 800/2008 w sprawie wyłączeń blokowych. W rozporządzeniu tym mowa jest m.in. o takich kategoriach pomocy, jak pomoc na zatrudnienie, pomoc dla pracowników niepełnosprawnych oraz pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, a także pomoc w formie subsydiów płacowych i na rekompensatę dodatkowych kosztów, które związane są z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych. Niezależnie od poważnych wątpliwości, które dotyczą możliwości odniesienia wskazanych kategorii do wsparcia, o którym mowa w projekcie, wyłączenia określone w rozporządzeniu nie mogą znaleźć zastosowania z powodów formalnych. Zgodnie z art. 3 rozporządzenia, koniecznym warunkiem zastosowania określonego w nim wyłączenia jest wyraźne odesłanie do niego w danym programie pomocy. Odesłania takiego nie ma zaś ani w projekcie, ani w ustawach, których ten projekt dotyczy. Wobec tego należy uznać, że na gruncie projektu nie można sformułować tezy o jego zgodności z rynkiem wewnętrznym. Ostateczna ocena w tej mierze należy do Komisji Europejskiej i opiera się na w części pozaprawnych szacunkach odnoszących się do wpływu pomocy, której dotyczy projekt, na wymianę handlową między państwami członkowskimi oraz ewentualnego zakłócenia konkurencji. W ramach postępowania legislacyjnego prowadzonego w Polsce wstępną ocenę tej kwestii przeprowadza Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. 2007, Nr 59, poz. 404).

Program pomocy przewidziany w projekcie ustawy mógłby zostać uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym, o ile pomoc ta będzie spełniała kryteria określone w art. 107 ust. 3 lit. c TfUE.

4. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw zawiera przepisy objęte prawem Unii Europejskiej.

Pomoc państwa dla przedsiębiorstw, w zakresie określonym w art. 107 ust. 1 TfUE jest, co do zasady, niezgodna z rynkiem wewnętrznym. Projekt

zawiera program pomocy, który mógłby zostać uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym, o ile pomoc ta będzie spełniała kryteria określone w art. 107 ust. 3 lit. c TfUE.

Projekt wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej. Zgodnie z art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. 2007, Nr 59, poz. 404) Marszałek Sejmu występuje do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o wydanie opinii o projekcie programu pomocowego.

Autor:

Ziemowit Cieslik

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 26 kwietnia 2010 r.

BAS-WAPEiM-614/10

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Tadeusz Tomaszewski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143, ze zmianami). Proponowane zmiany dotyczą m.in.: kręgu podmiotów, które mogą tworzyć centra integracji społecznej, katalogu form organizacyjno-prawnych ich funkcjonowania oraz zasad prowadzenia przez nie działalności wytwórczej, handlowej i usługowej.

Ponadto projekt wprowadza zmiany w ustawach: z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zmianami) i z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, ze zmianami). Zmiany polegają na rozszerzeniu katalogu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, które mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe oraz na określeniu zasad przekształcenia centrum integracji społecznej i zakładu aktywności zawodowej lub przekazania ich prowadzenia organizacji pozarządowej, w tym przejęcia ich składników majątkowych przez nowoutworzony podmiot lub organizację pozarządową.

Projekt nie ma na celu wykonania prawa Unii Europejskiej. Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

**MINISTERSTWO
PRACY i POLITYKI SPOŁECZNEJ**
Sekretarz Stanu
Jarosław Duda

DPS – IV-074 - AT/10

Warszawa, dnia 6 maja 2010 r.

Pan Lech Czapla
p.o Szef Kancelarii Sejmu
Rzeczypospolitej Polski

Szanowny Panie Ministrze,

Nawiązując do pisma z dnia 29 kwietnia 2010 r., znak: GMS-WP-123-64/10 w sprawie przedstawienia opinii na temat *komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustawy*, pozwalam sobie w załączeniu przekazać przedmiotowy dokument.

Z szacunkiem

Załącznik: opinia

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 10.05.2010

OPINIA

Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej do komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Prezentowany komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz zmianie niektórych innych ustaw (dalej: komisyjny projekt), zawiera propozycje zmian prawno-organizacyjnych dotyczących dwóch ważnych instytucjonalnych form udzielania pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym – centrów integracji społecznej oraz zakładów aktywności zawodowej. Przyjmując postanowienia Rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 19 lutego 2009 r., w sprawie gospodarki społecznej¹, jako wytyczne dla rozwoju aktywnych form pomocy dla osób zagrożonych marginalizacją na rynku pracy a także rozwoju usług reintegracji społecznej i zawodowej, dotychczasowe efekty działalności Centrów Integracji Społecznej (CIS) oraz Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ) stają się dobrą podstawą wypełnienia europejskiego kierunku w polityki społecznej. W ocenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, oba rodzaje instytucji trwale wpisały się na listę podmiotów ekonomii społecznej, zwłaszcza w kontekście uzupełniającej funkcji wobec działań publicznych służb zatrudnienia w odniesieniu do efektywnego włączania osób marginalizowanych do ponownego pełnienia ról społecznych i zawodowych.

Pierwszy rodzaj instytucji, to Centra Integracji Społecznej (CIS). Kilkuletnia działalność CIS-ów, a szczególnie takich ośrodków jak: Toruń, Wrocław, Kielce, Poznań, Lublin, Chełm, Bystrzyca Kłodzka, czy Olsztyn, potwierdzona uzyskiwanym wskaźnikiem ponownego zatrudnienia na otwartym rynku pracy w wysokości ponad 75%, zauważona została również przez ekspertów OECD, uznających te podmioty jako ważne ogniwo w sieci polskich podmiotów ekonomii społecznej. W ocenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej uzyskanie w okresie 2004 -2009 trwałego miejsca w „architekturze usług socjalnych” było możliwe poprzez aktywne włączenie się samorządu terytorialnego w proces tworzenia tych instytucji oraz współdziałanie w finansowaniu ich działalności. Rzeczywiście, przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz.1241) umożliwiają funkcjonowanie po dniu 31 grudnia 2010 r., dotychczasowych „samorządowych” Centrów jedynie w formie jednostki budżetowej. Ta jednak formuła organizacyjna uniemożliwia prowadzenie CIS-om działalności wytwórczej, handlowej lub usługowej, zapewniającej im środki finansowe na usługi reintegracji zawodowej i społecznej dla osób wykluczonych społecznie. W okresie 2004-2009 własna „działalność gospodarcza” Centrów

¹ Tekst Rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 19 lutego 2009 r. na stronie internetowej www.europal.eu (na dzień 26 lutego 2010r.)

pozwalala uzyskiwac prawie 1/4 ogolnych przychodow finansowych, stowiac powazne uzupehlenie srodkow przeznaczanych przez samorzad gmin oraz uzyskiwanych z innych zrodel, w tym z Europejskiego Funduszu Spolecznego. Ministerstwo Pracy i Polityki Spolecznej odnotowuje od sierpnia 2009 r. sygnały, ze obecna sytuacja prawna w kontekście zmian w systemie finansow publicznych moze doprowadzic z jednej strony do obciazenia samorzadow terytorialnych calkowitymi kosztami funkcjonowania powolanych centrów, a z drugiej w konsekwencji do nie-odwracalnej likwidacji tych instytucji. Dodatkowym, niekorzystnym elementem ewentualnej likwidacji samorzadowych centrów w formule „gospodarstw pomocniczych” bedzie koniecznosc wyplacania odpraw zwalnianym pracownikom, a tym samym obciazenia kasy gminnych samorzadów. Odrębną kwestią jest przejecie zobowiazan projektowych realizowanych przy pomocy srodkow Europejskiego Funduszu Spolecznego lub tez w sytuacji likwidacji gospodarstw pomocniczych zwrot pelnych kosztów przerwanego projektu.

Drugi rodzaj instytucji, to Zakłady Aktywizacji Zawodowej (ZAZ). Te instytucje są niezbedne z uwagi na prowadzony kierunek polityki aktywizacji spoleczno-zawodowej osób niepełnosprawnych. Uwzględniając fakt złożoności procedur tworzenia ZAZ-ów, rola samorzadu gminy lub powiatu jest w tym miejscu uznana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Spolecznej za wiodącą. Pozycja samorzadu jest niepodważalna w odniesieniu do tworzenia odpowiednich warunków lokalowych, gwarancji prawidłowego funkcjonowania zakładu a także dokonania zdolności zabezpieczenia srodkow przekazanych przez PFRON. Nowe przepisy o finansach publicznych wskazują, ze nie ma żadnej formy prawnej w jaką mają przekształcić się ZAZ-y istniejące aktualnie jako zakłady budżetowe. Ministerstwo Pracy i Polityki Spolecznej podziela poglad przedstawicieli samorzadu terytorialnego, ze taki stan spowoduje automatyczną likwidację tych jednostek do końca 2010 roku. Dalszą konsekwencją bedzie zwrot srodkow otrzymanych z PFRON na utworzenie zakładu (wraz z odsetkami ustawowymi od dnia ich przekazania), gdyż ZAZ powinien istnieć minimum 10 lat. Odrębną sprawą jest kwestia ewentualnego przekazania samorzadowych ZAZ-ów organizacjom pozarządowym, których statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i spoleczna osób niepełnosprawnych, w terminie do dnia 30 czerwca 2011 r. (przy czym likwidacja następuje z dniem 31 grudnia 2010 r.). Sytuacja ta moze doprowadzic do braku ciągłości działania jednostki. Zgodzić się należy z poglądem, ze w wielu województwach brak jest odpowiedniej, wiarygodnej organizacji, która posiada taki potencjal organizacyjny i finansowy, ze sprostałaby zadaniu prowadzenia zakładu.

Przyjmując dotychczasowe efekty działalności CIS-ów oraz ZAZ-ów, ich przydatność wobec problematyki aktywizacji spoleczno - zawodowej dysfunkcyjnych grup osób na rynku pracy, przygotowany komisyjny projekt zdaniem Ministerstwa Pracy i Polityki Spolecznej wychodzi na przeciw oczekiwaniom instytucji tworzących te podmioty, w tym szczególnie samorzadowi terytorialnemu. Propozycje zawarte w tym projekcie należy poprzeć, bowiem:

- *po pierwsze*, rozszerzają krąg instytucji jaki mogą tworzyć Centra Integracji Społecznej o samorząd powiatu lub województwa w kontekście konsolidacji środków finansowych, niezbędnych na utworzenie i funkcjonowanie tych podmiotów,
- *po drugie*, stwarzają możliwość tworzenia partnerskiej współpracy pomiędzy gminami, szczególnie w odniesieniu do obszarów wiejskich, na których trudniej o środki finansowe,
- *po trzecie*, tworzą wachlarz formuł organizacyjnych zapewniających samorządowi terytorialnemu „autonomię wyboru” formy organizacyjnej, płynne przekształcanie samorządowych CIS-ów z zachowaniem ciągłości projektów współfinansowanych przez EFS, a także wymuszają stosowanie „przedsiębiorczych postaw” tych instytucji (tzw. samorządowy zakład budżetowy),
- *po czwarte*, stwarzają możliwość utrzymania przez samorząd terytorialny *dobrych praktyk* 20 CIS-ów oraz 27 ZAZ-ów, oraz możliwość dalszej realizacji programów reintegracji oraz rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych mających istotne znaczenie w ramach realizacji polityki aktywnej integracji.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej uwzględniając kierunek prowadzonej polityki społecznej wobec osób bezrobotnych, osób niepełnosprawnych oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także potrzebę umacniania instytucjonalnych rozwiązań ekonomii społecznej popiera przedstawione w komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz niektórych innych ustawy propozycje, szczególnie w kontekście stworzenia warunków samorządowi terytorialnemu dla realizowania regionalnych strategii zatrudnienia i rozwiązywania problemów społecznych.

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 18 maja 2010 r.

ZW/0714/75/10

Szanowny Pan
Lech Czapla
p.o. Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 29 kwietnia br. w sprawie przedłożenia opinii nt. komisyjnego projektu ustawy: o **zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw**, w załączeniu, przesyłamy opinie otrzymane z województw: łódzkiego i warmińsko-mazurskiego.

Z wyrazami szacunku

/-/ Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura ZWRP

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 18.05.2010

Regionalne Centrum Polityki Społecznej - Jednostka Organizacyjna Samorządu Województwa

91-302 Łódź, ul. Snycarska 8

tel. 042 203 48 00, 042 203 48 01, fax 042 203 48 17

e-mail: info@rcpslodz.pl; www.rcpslodz.pl

RCPS.ZPS.8126- 50 /2010

Łódź, dnia 11.05.2010 r.

Pan
Bogdan Ciepielewski
Dyrektor
Biura Związku Województw RP
Warszawa

W odpowiedzi na pismo w sprawie opinii dotyczącej projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym, przedkładam opinię Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.

W celu utrzymania ciągłości działania centrów integracji społecznej po roku 2010 zasadnym jest rozważenie najkorzystniejszych form prowadzenia działalności przez centra integracji społecznej. Celem działania centrów integracji społecznej jest reintegracja społeczna i zawodowa uczestników. Wobec tego w świetle przepisów prawa oraz celów działalności CIS wydaje się, że najodpowiedniejszą formą organizacyjną będzie forma stowarzyszenia lub fundacji, które z reguły nastawione są na prowadzenie działalności społecznie użytecznej oraz na przeznaczanie dochodów na realizację działalności statutowej.

Należy również w tym miejscu zwrócić uwagę na powszechny problem nie dofinansowania jednostek CIS, który również powinien znaleźć swoje rozwiązanie w drodze uruchomienia procesu legislacyjnego. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym działalność Centrum jest finansowana głównie z dotacji pochodzącej z dochodów własnych gminy, w tym przeznaczonych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Należałoby wobec tego rozważyć potrzebę ustawowego określenia procentowego progu minimalnego dotacji, zapewniającego realizację zadań CIS na odpowiednim poziomie.

Kolejnym rozwiązaniem mającym uzdrowić sytuację finansową Centrum Integracji Społecznej, będzie zastosowanie preferencyjnych procedur w zakresie zamówień publicznych, na kształt rozwiązań przyjętych w krajach Europy Zachodniej, np. we Włoszech. Rozwiązanie to mogłoby polegać na przekazaniu 20% zamówień publicznych udzielanych przez jednostki sektora finansów publicznych podmiotom ekonomii socjalnej, do których należą takie instytucje jak ubezpieczenia wzajemne, organizacje wzajemnościowe, szczególne typy banków, fundusze poręczeniowe, spółdzielnie, przedsiębiorstwa społeczne i socjalne, agencje rozwoju regionalnego, stowarzyszenia, fundacje. W tym celu należy zdefiniować ustawowo pojęcie ekonomii socjalnej.

Ponadto pragnę nadmienić, iż projekt przewiduje m.in. możliwość przekształcenia zakładu aktywności zawodowej, prowadzonego przez gminę lub powiat, w samorządowy zakład budżetowy lub przekazania prowadzenia takiego zaz organizacji pozarządowej w terminie do 31 grudnia 2010 r.

Ze względu na fakt, iż w województwie łódzkim istnieje jeden zakład aktywności zawodowej prowadzony przez Caritas Archidiecezji Łódzkiej, przyjęcie projektowanego rozwiązania nie spowoduje żadnych skutków dla samorządu województwa Łódzkiego.

Z poważaniem

Barbara Sidor – Pietras

Z-ca Dyrektora

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
W OLSZTYNIE

Olsztyn, 13 maja 2010 r.

ROPS.LJK.0724-44/10

Pan
Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP

W nawiązaniu do prośby dotyczącej wyrażenia opinii nt. projektu *ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przedkłada ww. opinię:

Zmiany projektowane w *ustawie o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, są konsekwencją zmian wprowadzonych przyjętą przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zarówno w zakresie funkcjonowania po 1 stycznia 2011 roku Centrów Integracji Społecznej jak również Zakładów Aktywności Zawodowej.

W świetle zmian wprowadzonych ww. ustawą zaistniało zagrożenie likwidacji wielu Centrów Integracji Społecznej oraz Zakładów Aktywności Zawodowej funkcjonujących dotychczas w formie „gospodarstwa pomocniczego”.

Mając na uwadze istotną rolę jaką spełniają obie ww. formy w procesie reintegracji społeczno-zawodowej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, zasadnym jest wprowadzenie projektowanych zmian, umożliwiających przekształcenie dotychczasowej formy funkcjonowania CIS-ów i ZAZ-ów w autonomicznie wybrane przez samorząd warianty organizacyjne. Pozwoli to na zapewnienie ciągłości świadczonych usług reintegracyjnych z wykorzystaniem dotychczasowych doświadczeń w tym zakresie.

Kontynuacja dotychczas realizowanych działań w nowej formie organizacyjnej pozwoli również na zachowanie ciągłości ich finansowania, szczególnie ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ponadto:

- dopuszczenie możliwości prowadzenia Centrów Integracji Społecznej przez samorządy na poziomie powiatów i województwa umożliwi tworzenie tych jednostek na obszarach m.in. wiejskich, gdzie gminy czy organizacje pozarządowe nie są w stanie samodzielnie powołać i prowadzić te podmioty;
- pozostawienie w gestii samorządu decyzji o przekształceniu ZAZ-u w samorządowy zakład budżetowy, bądź przekazaniu prowadzonych przez siebie zakładów aktywności zawodowej organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób niepełnosprawnych, pozwoli na wybranie optymalnego wariantu ich funkcjonowania w lokalnym środowisku.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

10-562 Olsztyn, ul. Emilii Plater 1; tel. (0 89) 521 95 00, fax (0 89) 521 95 09;

e-mail: rops@warmia.mazury.pl, www.wrota.warmia.mazury.pl

Certyfikat Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001:2008 Nr 386/2006

Reasumując- wszystkie zmiany proponowane w projekcie *ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw* uznajemy za zasadne i niezbędne do kontynuowania społecznie akceptowanych i efektywnych działań pomocowych skierowanych do osób zagrożonych społecznym wykluczeniem.

Z poważaniem

Wiesława Przybysz
Dyrektor
Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

10-562 Olsztyn, ul. Emilii Plater 1; tel. (0 89) 521 95 00, fax (0 89) 521 95 09;

e-mail: rops@warmia.mazury.pl, www.warmia.mazury.pl

Certyfikat Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001:2000 Nr 388/2006